

LBRIS

We know
books

P.D. USPENSKY

A PATRA CALE
Volumul I

Editura Ram

CAPITOLUL 1..... 9

Sistemul - Principiul scării - Posibila Evoluție - Studiul de sine - Mai mulți “eu” - Divizarea funcțiilor - Patru stări de conștiință - Amintirea de sine - Emoțiile negative - S Identificarea - Somnul - Închisoare și evadare - Șapte categorii de oameni - Legea lui Trei - Legea lui Șapte - Influențele de tip A, B și C - Centru magnetic - Raza Creației

CAPITOLUL 2..... 45

Omul ființă incompletă - “Util” și “dăunător” - Omul adormit - Studiul propriei ființe - Studiul obstacolelor - Psihologia minciunii - Omul mașină - “Eu-l” permanent - Sistemele tampon - Amintirea de sine - Închisoarea - Formularea scopului - A fi liber - Ideea de păcat - Cele șapte categorii - Cunoaștere și existență - Niveluri ale existenței.

CAPITOLUL 3..... 83

Studiul de sine - Stările de conștiință - Divizarea funcțiilor - Amintirea de sine - Mecanicitatea - Studiul celor patru centri - Atenția - Aparatul formator - Activitatea eronată a centrilor - Patru tipuri de energie - Eliminarea înlănțuirilor - Emoțiile negative - Modificarea atitudinilor.

CAPITOLUL 4..... 120

Limbajul - Diferite diviziuni utilizate de sistem - Esența și personalitatea - Influențele A, B și C - Centrul magnetic - Legea accidentalului - Centru de gravitație - De ce sunt

școlile necesare - Ierarhizarea școlilor - Calea fachirului, a călugărului, a yoghinului - A patra cale - Diferența dintre a patra cale și calea tradițională - Cercurile interioare ale umanității

CAPITOLUL 5..... 161

Posibilitatea de evoluție a omului - Absența conștientizării - Cunoașterea adevărului - Studiul gradelor de conștientizare - Amintirea de sine și auto-observarea - Reconstruirea gândurilor - Oprirea gândurilor - Ignoranța și slăbiciunea - Identificarea și lupta împotriva ei - Considerația interioară și exterioare - Pacea din ființa noastră.

CAPITOLUL 6..... 208

Înțelegerea acestui sistem - Un nou limbaj - Atitudini corecte și greșite - Necesitatea țelului și a direcției - Bine și rău - Dezvoltarea stării de conștientizare - Observarea contradicțiilor - Sistemele tampon - Dizarmonia interioară - Echilibrul interior - Standarde de comportament - Conștientizarea și conștiința - Cunoașterea adevărului - Mecanicitatea.

CAPITOLUL 7..... 251

Pluralitatea ființei și absența eu-lui permanent - Cinci "înțelesuri" ale cuvântului "eu" - Diferitele personalități - Centrul magnetic - Falsa personalitate - Ce este "eu"? - Nevoia de control - Falsa personalitate și emoțiile negative - Suferința și necesitatea ei - Triada Statică - Evaluarea - Pericolul de a deveni doi - Cristalizarea.

CAPITOLUL 8..... 291

Locul omului în lume - Limitările percepțiilor - Principiul relativității și a scalei ierarhice - Legea lui trei - Patru stări ale materiei - Legea lui șapte - Octavele ascendente și descendente - Observarea intervalelor - Raza Creației - Voința Absolutului - Limbajul special - Viața organică pe Pământ - Hrănind Luna - Influențele cosmice - Eliberarea de sub influența legilor - Posibilitatea evoluției - Legea lui trei și creația - Trei octave și razele lor - Tabelul hidrogenilor - Diferite nivele ale materiei - Octavele laterale - Posibilitatea evoluției.

neșteptat și accidental, dispărea treptat. Începea să iasă la iveală un imens plan al Universului, foarte riguros gândit, perfect logic și coerent.”

Sistemul ezoteric al lui Gurdjieff explică faptul că existența are la bază o cosmologie structurată pe două legi fundamentale: *Legea lui Trei* și *Legea lui Șapte*. Despre ele se vorbește și în *Fragmente* dintr-o învățătură necunoscută, dar sunt explicate mai pe larg în această carte.

Lucrarea de față, *A patra cale*, este în mare parte rezultatul publicării de către Uspensky a discuțiilor avute cu elevii săi, în cadrul conferințelor pe care le organiza. În ea, autorul expune sistemul ezoteric inițiat de către maestrul său, sistem în care înțelepciunea occidentală și cea orientală sunt complementare și armonios integrate. Meritul incontestabil al lui Gurdjieff constă în măiestria de a actualiza și adapta învățătura străveche orientală la necesitățile omului modern occidental. Iar meritul incontestabil al lui Uspensky este acela că a validat, prin proprie experiență și a făcut să fie cunoscute adevărurile fundamentale revelate de către Maestrul său.

Editorul

CAPITOLUL 1

La ce se referă sistemul - Studiu psihologic - Omul este incomplet - Studiu lumii și studiu ființei umane - Principiul scării - Posibila Evoluție - Studiul de sine - Mai mulți "eu" - Divizarea funcțiilor - Patru stări de conștiință - Auto-observarea - Amintirea de sine - Două funcții superioare - Funcționarea anormală a "mașinii" - Imaginația - Minciuna - Lipsa de voință - Lipsa controlului - Exprimarea emoțiilor - neplăcute - Emoțiile negative - Schimbările de atitudine - Observarea funcțiilor - Identificarea - Analiza - Somnul - Închisoare și evadare - Șapte categorii de oameni - Robotizarea - Legea lui Trei - Legea lui Șapte - Iluzii - Nu putem "acționa" - Bine și rău - Moralitate și conștiință - Doar câțiva pot evolua - Influențele de tip A, B și C - Centru magnetic - Trăim pe o treaptă joasă a Universului - Raza Creației - Ordinele legilor.

Înainte de a vă explica, la modul general, ce cuprinde acest sistem și de a vă vorbi despre metodele noastre de transformare spirituală a ființei, vreau să vă atrag în mod special atenția asupra faptului că cele mai importante idei și principii ale sistemului nu îmi aparțin. De aceea au o așa de mare valoare, pentru că dacă ar fi fost ale mele ar fi fost ca toate teoriile inventate de o minte obișnuită - ar oferi doar o viziune subiectivă asupra lumii.

Când am început să scriu „Un nou model al Universului” în 1907, mi-am spus, așa cum au făcut mulți alții înainte și după mine, că dincolo de suprafața vieții, pe care noi o experimentăm prin cele cinci simțuri, există ceva mult mai profund și mult mai important. Și mi-am spus că, dacă nu cunoaștem nimic din profunzimea Realității, tot ceea ce știm despre viață și despre noi este neglijabil. Îmi amintesc o conversație din acea perioadă, în care am spus: “Dacă ar fi dovedit faptul că ceea ce numim «conștiință» se poate manifesta separat de corpul fizic, aceasta

ar deschide omul către alte orizonturi. Dar acest lucru încă nu a fost dovedit în mod științific.” Știam că manifestările psihice paranormale ca telepatia, clar-vederea, posibilitatea de a cunoaște viitorul, de a privi înapoi în trecut etc., nu au fost încă dovedite științific. Așa că, am urmărit să găsec o metodă de a studia aceste lucruri și căutările mele au durat mulți ani. Am descoperit câteva lucruri interesante în acest sens, dar rezultatele erau ambigue; deși câteva experimente au fost reușite, totuși cele mai multe dintre ele au fost imposibil de repetat.

Am ajuns la două concluzii în cursul acestor experimente. Prima: că nu știm suficient de mult despre psihologia obișnuită; nu putem studia psihologia supranormală (paranormală) pentru că nu cunoaștem psihologia normală. În al doilea rând: am ajuns la concluzia că există o anumită cunoaștere reală; că există grupări spirituale care știu exact ceea ce dorim noi să aflăm, dar că pentru anumite motive ele sunt ascunse și această cunoaștere este ocultată. Așa că, am început să caut aceste grupări. Am călătorit în Europa, Egipt, India, Ceylon, Turcia și Orientul Apropiat; dar numai ceva mai târziu, când am încheiat aceste călătorii, am întâlnit în Rusia, în timpul războiului (primul război mondial) un grup de oameni care studia un sistem originar din Orient. Acest sistem începea cu studiul psihologiei, exact așa cum mă gândisem și eu că ar trebui să înceapă.

Ideea de bază a acestui sistem este că noi nu utilizăm nici măcar a mia parte din puterea și forța noastră. Avem în noi, ca să zic așa, un angrenaj foarte mare și foarte complex, dar nu știm să îl utilizăm. În acest grup, ei utilizau anumite metafore orientale sugestive; mi-au spus că noi suntem precum o casă foarte mare, frumos mobilată, cu o bibliotecă mare și multe alte camere, dar noi utilizăm doar subsolul și bucătăria. Dacă cineva ne spune ce lucruri minunate există la etajele superioare ale acestei case, noi nu credem, ba chiar ne batem joc de această idee, spunem că este doar o superstiție, un basm, o fantezie.

Acest sistem se împarte în studiul lumii, pe baza unor anumite principii, și pe studiul omului. Atât studiul lumii cât și studiul omului implică folosirea unui limbaj special. Încercăm

să utilizăm cuvinte obișnuite, aceleași pe care le utilizăm în conversațiile obișnuite, dar le acordăm o semnificație diferită și mult mai precisă.

Studiul lumii, studiul Universului, se bazează pe studiul unor legi fundamentale, care în general nu sunt cunoscute și nu sunt recunoscute de știință. Cele două legi principale sunt Legea lui Trei și Legea lui Șapte, care vor fi explicate mai târziu. În această teorie este inclus, ca fiind necesar din acest punct de vedere, principiul scării - un principiu care nu apare în studiile științifice obișnuite, sau apare foarte puțin.

Studiul omului este strâns legat de ideea evoluției omului, dar evoluția omului trebuie înțeleasă într-un mod diferit decât cel obișnuit. În mod obișnuit, cuvântul evoluție, aplicat fie în cazul omului fie în alt caz, presupune un fel de progres mecanicist; de genul că anumite lucruri, conform unor legi cunoscute sau necunoscute, se transformă în alte lucruri, care la rândul lor se transformă și ele în altele, etc. Din punctul de vedere al acestui sistem, evoluția omului, dacă se produce, poate fi doar rezultatul cunoașterii și efortului personal; atâta timp cât omul știe doar ceea ce poate ști în mod normal, pentru el evoluția spirituală este atât de lentă încât practic nu există.

Acest sistem începe cu studiul psihologiei, mai precis cu studiul propriei ființe, pentru că psihologia nu poate fi studiată în afara propriei ființe, așa cum poate fi studiată astronomia, să spunem. Fiecare om trebuie să se studieze pe el însuși. Când mi s-a spus asta, mi-am dat seama dintr-o dată că nu avem metode pentru a ne studia pe noi înșine și că, în schimb, avem deja multe prejudecăți despre noi. Atunci am înțeles că este absolut necesar să renunțăm la ideile greșite pe care le avem despre noi și să găsim adevăratele metode pentru a ne auto-studia.

Vă dați seama, poate, cât de dificil este să definești ce se înțelege prin psihologie. Anumite concepte au semnificații atât de diferite în contextul fiecărui sistem, încât este greu de dat o definiție generală. Așa că vom începe prin a defini psihologia ca studiul propriei ființe. Va trebui să învățați anumite metode și principii și, în conformitate cu aceste principii și utilizând aceste

metode, veți urmări să vă priviți pe voi înșivă dintr-un alt punct de vedere.

Dacă începem să ne studiem pe noi înșine, întâlnim de la bun început un cuvânt pe care îl utilizăm mai mult decât pe oricare altul: cuvântul "eu". Spunem mereu "Eu fac", "Eu stau", "Eu simt", "Îmi place", "Nu-mi place", etc. Aceasta este cea mai mare iluzie a noastră, pentru că principala greșeală pe care o facem în legătură cu noi este că ne considerăm a fi o singură ființă; vorbim mereu despre noi spunând "eu" și presupunem că ne referim permanent la același lucru, când în realitate suntem alcătuiți din sute și sute de "eu" diferiți. Într-un moment, când spun "eu", vorbește o anumită parte din mine și în alt moment, când iar spun "eu", vorbește o altă parte din mine. Noi nu știm că nu avem doar un "eu", ci o mulțime de "eu" interconectați de sentimentele și dorințele noastre; și nu există un "eu" care să îi controleze pe toți ceilalți. Acești "eu" se schimbă în permanență; se luptă între ei, își iau locul unul altuia și această frământare continuă reprezintă viața noastră interioară.

Diferiții "eu" care există în noi se împart în mai multe grupe. Unele dintre aceste grupe sunt legitime, fac parte în mod normal din om și altele dintre ele sunt artificiale, ele apărând din cauza cunoașterii insuficiente și din cauza unor idei fundamentale greșite, pe care omul le are despre el însuși.

Pentru a începe studiul propriei ființe este necesară studierea metodelor de auto-observare, dar și acest lucru trebuie să se bazeze pe o anumită cunoaștere a clasificării funcțiilor noastre. Ideea pe care o avem în general despre acestea este greșită. Cunoaștem diferența dintre funcțiile intelectuale și emoționale. De exemplu, când discutăm despre anumite lucruri, când ne gândim la ele, le comparăm, inventăm explicații sau găsim explicații reale, este vorba de niște procese intelectuale; în timp ce iubirea, ura, frica, suspiciunea și celelalte țin de domeniul emoțional. Dar foarte des, când încercăm să ne observăm, ajungem să amestecăm funcțiile intelectuale și emoționale; atunci când de fapt simțim ceva, noi spunem că gândim, iar când gândim spunem că simțim. Dar pe parcursul

studiului vom învăța prin ce anume diferă. De exemplu, există o mare diferență de frecvență de vibrație, dar vom discuta despre asta mai târziu.

Apoi mai există alte două funcții, pe care nici un sistem psihologic obișnuit nu le clasifică și nu le înțelege în mod corect - funcția instinctivă și motorie. Instinctiv se referă activitatea vegetativă a organismului: digestia hranei, activitatea cardiacă, respirația - acestea sunt funcții vegetative. De funcțiile vegetative se leagă și activitatea senzorială obișnuită - vederea, auzul, mirosul, sensibilitatea tactilă, termică, etc. Dintre mișcărilor corpului, doar reflexele simple aparțin funcției instinctive, deoarece reflexele mai complicate țin de funcția motorie. Este foarte ușor de făcut diferența dintre funcțiile instinctive și motorii. Nu trebuie să învățăm nimic din ceea ce țin de domeniul instinctiv - ne năștem cu capacitatea de a utiliza toate funcțiile instinctive. Funcțiile motorii, în schimb, trebuie să fie toate învățate - copilul învață să meargă, să scrie, etc. Diferența dintre cele două tipuri de funcții este foarte mare, deoarece nu există nimic spontan în funcțiile motorii, pe când funcțiile instinctive (cum sunt cele vegetative) sunt toate spontane.

Deci, în auto-observare este necesar în primul rând să diferențiem aceste patru tipuri de funcții și să clasificăm imediat tot ceea ce observăm, spunând: "Aceasta este funcția intelectuală", "Aceasta este funcția emoțională" etc.

Dacă practicați această observare atentă mai mult timp, s-ar putea să remarcați unele lucruri ciudate. De exemplu, veți observa că ceea ce face foarte dificil acest proces este faptul că uiți de el. Începi să observi, dar emoțiile tale se corelează cu un anumit gând și uiți de auto-observare.

După un anumit timp, dacă perseverați în efortul de a observa, care este o funcție nouă, neutilizată în viața de zi cu zi, veți mai remarca un alt lucru interesant - în general, nu sunteți conștienți. Dacă ați putea să fiți în permanență conștienți, atunci ați putea să observați în permanență sau, în orice caz, atâta timp cât ați dori aceasta. Dar deoarece nu sunteți conștienți, nu vă

puteți concentra și, din acest motiv, sunteți nevoiți să recunoașteți că nu aveți voință. Dacă ați putea fi conștienți, ați avea voință și ați putea face tot ce doriți. Dar nu sunteți conștienți de propria ființă, nu sunteți lucizi, așa că nu aveți voință. Uneori poate că aveți voință pentru scurt timp, dar se transformă în altceva și uitați repede de ea.

Aceasta este situația, starea de fapt, starea din care trebuie să începeți studiul propriei ființe. Dar foarte curând, dacă perseverați, veți ajunge la concluzia că încă de la primii pași ai studiului propriei ființe trebuie să corectați în voi înșivă anumite lucruri care nu sunt în regulă, să puneți în ordine niște lucruri care nu sunt la locul lor. Sistemul are o explicație pentru asta.

Natura noastră ne permite să existăm în patru stări de conștiință, dar așa cum suntem noi utilizăm doar două: una când dormim și alta când spunem noi că suntem "treji" - starea de veghe, în care putem să vorbim, să mergem, să ascultăm, să citim, să scriem etc. Dar acestea sunt doar două dintre cele patru stări de conștiință posibile. A treia stare de conștiință este foarte complexă și controversată. Dacă ne explică cineva ce este a treia stare, începem să ne gândim că o avem. A treia stare poate fi numită conștiință de sine, deși majoritatea oamenilor, dacă sunt întrebați, spun: "Bineînțeles că sunt conștient de mine!" Este necesară o anumită perioadă de eforturi repetate și frecvente de a ne auto-observa, până să ajungem să recunoaștem faptul că nu suntem conștienți de propria ființă. Și dacă suntem întrebați spunem: "Da, sunt" și în clipa aceea suntem, dar în clipa următoare încetăm să ne mai amintim de noi înșine și nu mai suntem conștienți. Astfel, în procesul auto-observării ne dăm seama că nu suntem în a treia stare de conștiință, că trăim doar în primele două stări. Trăim sau în somn sau în starea de veghe - aceasta din urmă în sistem este numită relativ conștientă. A patra stare, numită conștiință obiectivă, ne este inaccesibilă deocamdată, deoarece se poate ajunge la ea doar prin conștiința de sine, adică devenind conștient mai întâi de propria ființă, astfel încât mult mai târziu să putem ajunge la starea de conștiință obiectivă.

Deci, concomitent cu auto-observarea, încercăm să fim conștienți de propria ființă, menținând senzația că "Sunt aici" - nimic mai mult. Și acesta este lucrul care a scăpat întregii psihologii occidentale, fără cea mai mică excepție. Deși mulți oameni sau apropiat foarte mult de el, nu și-au dat seama de importanța acestui fapt și nu au înțeles că starea actuală a omului poate fi schimbată - că omul poate deveni conștient de propria ființă, dacă urmărește aceasta cu consecvență și un timp îndelungat.

Nu este o chestiune de o zi-sau o lună. Este un studiu foarte îndelungat și implică un studiu al modului în care pot fi îndepărtate obstacolele, deoarece nu ne amintim de noi înșine, nu suntem conștienți de noi înșine, din cauza faptului că toate funcțiile noastre se realizează în mod defectuos și aceste funcții trebuie corectate și puse în ordine. Când majoritatea acestor funcții sunt puse în ordine, aceste perioade de conștientizare de sine devin din ce în ce mai lungi și dacă devin suficient de lungi vom dobândi două noi funcții. Cu ajutorul conștiinței de sine, care este a treia stare de conștiință, dobândim o funcție care este numită emoțional superior, deși este în aceeași măsură și intelectual superior, pentru că pe acest nivel nu este nici o diferență între intelectual și emoțional, așa cum este pe nivelul obișnuit. Și când ajungem la starea de conștiință obiectivă, dobândim o altă funcție, care este numită mental superior. Fenomenele paranormale, ceea ce eu numesc psihologie supranormală, aparțin acestor două funcții; și acesta este motivul pentru care, când am făcut acele experimente acum douăzeci și cinci de ani, am ajuns la concluzia că activitatea experimentală este imposibilă, deoarece nu se pune problema de a experimenta, ci de a modifica starea de conștiință.

Până acum v-am dat doar câteva noțiuni generale. Acum încercați să îmi spuneți ce nu înțelegeți, ce ați dori să explic mai bine. Încercați să puneți orice întrebare doriți, fie legat de ceea ce am spus, fie orice altceva. În felul acesta ne va fi mai ușor să începem.

LPRIIS | We know books

Întrebare: Pentru a ajunge la starea superioară de conștiință, este necesar să fii în permanență conștient de tine însuși?

Răspuns: În prezent nu putem face asta, așa că nu se pune problema să fim în permanență conștienți pentru că încă nu suntem capabili. Putem vorbi doar despre început. Trebuie să ne studiem prin prisma acestei diviziuni a funcțiilor, atunci când putem - când ne aducem aminte - pentru că în această privință suntem în voia sorții. Atunci când ne aducem aminte, trebuie să încercăm să fim conștienți de noi înșine. Asta este tot ce putem face.

Î: Trebuie să ajungi să fii conștient de funcțiile instinctive?

R: Doar de simțuri. Activitatea vegetativă nu trebuie să devină conștientă. Ea se desfășoară în mod independent de funcția intelectuală și nu este necesar să intervenim asupra sa. Trebuie să urmărim să devenim conștienți de noi înșine pe măsură ce ne observăm, nu de activitatea vegetativă. După un anumit timp este posibil să devenim conștienți de anumite funcții vegetative, de care este util să fim conștienți. Vedeți, nu dobândim niște senzații noi. Nu facem decât să clasificăm mai bine impresiile obișnuite, lucrurile obișnuite pe care le întâlnim în viață, în relațiile cu oamenii, cu tot ceea ce ne înconjoară.

Î: Ar fi corect să spunem că atunci când învățăm ceva, de exemplu să conducem o mașină, funcția intelectuală îi spune funcției motoare ce să facă, iar atunci când devenim experți această activitate este preluată în întregime de funcția motorie?

R: E corect. Foarte multe lucruri decurg așa. Mai întâi învățăm prin funcția intelectuală.

Î: Cât de importantă este cunoașterea dobândită prin observarea activității noastre fizice? Este acesta doar un exercițiu pentru a observa modul în care funcționează mintea noastră?

R: Nu, este foarte important, pentru că noi amestecăm multe lucruri și nu cunoaștem cauzele multor lucruri. Putem înțelege cauzele doar observându-ne constant pentru mult timp.

Î: Ați putea să ne învățați despre modul cum trebuie să lucrăm în cazul fiecăreia dintre cele patru funcții.

R: Toate aceste lucruri vă vor fi explicate, dar în clipa de față și încă mult timp de acum înainte, nu puteți decât să observați.

Î: Ar putea fi un exemplu de "eu" diferiți care se manifestă, atunci, când cineva se culcă târziu într-o seară și se hotărăște ferm ca începând cu seara următoare să se culce devreme, iar când seara următoare vine face exact pe dos?

R: Bineînțeles, un "eu" decide și un altul pune în aplicare.

Î: Cum să începem să fim mai conștienți de noi înșine?

R: Aceasta este destul de simplu de explicat, deși este foarte dificil de realizat. Nu există căi ocolite. O mai bună luciditate poate fi obținută doar prin efort direct, doar luptând să fii mai conștient, doar întrebându-te cât mai des posibil: "Sunt conștient sau nu?"

Î: Dar cum putem fi siguri că metoda dvs. este corectă?

R: Doar comparând o observație cu alta. Și apoi discutăm când ne întâlnim. Oamenii vorbesc despre observațiile lor; le compară; eu încerc să explic ceea ce ei nu înțeleg; există oameni care prin observațiile pe care le fac mă ajută; și astfel, veți fi la fel de siguri, ca de faptul că iarba este verde.

Aici nu se pune problema încrederii sau a credinței. Este exact invers, sistemul învață oamenii să nu creadă în absolut nimic dinainte. Trebuie să verifici tot ceea ce vezi, auzi și simți. Doar așa poți ajunge la un rezultat.

În același timp, trebuie să înțelegi că mecanismul nostru nu funcționează perfect; este departe de a funcționa perfect, din cauza numeroaselor funcții care se realizează defectuos. Trebuie să cunoaștem greșelile, pentru a le elimina. Și una dintre funcțiile aberante, care uneori ne încântă, este imaginația exagerată. În acest sistem imaginația nu înseamnă a te gândi în mod conștient și intenționat sau a vizualiza ceva cum este în cazul imaginației creatoare, ci noi ne referim la imaginația care scapă de sub control și nu duce la nici un rezultat și pe deasupra mai consumă, foarte multă energie și face gândirea să devieze.

LIBRIS We know books
Î: Când spuneți “imaginație”, înțelegeți prin asta a considera un anumit lucru ireal, ca fiind adevărat, real sau a construi mental imagini?

R: Imaginația are multe aspecte; poate fi doar a visa cu ochii deschiși sau, de exemplu, a-ți imagina că ai puteri care nu există în tine. Este același lucru dacă scapă de sub control, dacă o ia razna.

Î: Este o auto-amăgire?

R: Ființa nu o ia drept auto-amăgire: ea își imaginează ceva, apoi crede în realitatea acelui lucru și uită că doar și-a imaginat.

Studiind omul în starea să actuală de “sogn”, de absență a unității, de mecanicitate și lipsă de control, descoperim o serie de alte funcții aberante, care sunt consecința acestei stări - mai ales faptul că se minte pe el și îi minte pe ceilalți tot timpul. Psihologia omului obișnuit s-ar putea numi chiar studiul minciunii, pentru că minciuna este activitatea de bază a omului; și de fapt el nu este capabil să spună adevărul. Nu este chiar așa de simplu să spui adevărul; acest lucru trebuie învățat și asta durează uneori foarte mult timp.

Î: Vreți să explicați ce înțelegeți prin minciună?

R: A minți înseamnă a vorbi și a gândi despre lucruri pe care nu le cunoști; acesta este începutul minciunii. Nu înseamnă a minți cu bună știință - a spune povești, ca de exemplu că e un urs în camera de alături. Poți să te duci în camera cealaltă și să vezi că nu e nici un urs. Dar dacă aduni toate teoriile pe care le susțin oamenii în legătura cu un anumit subiect, fără să știi nimic despre el, vei vedea unde începe minciuna. Omul nu se cunoaște pe el, nu știe nimic și totuși are vaste teorii despre orice. Majoritatea teoriilor nu fac decât să mintă.

Î: Aș vrea să cunosc adevărul, care mă poate ajuta în starea în care mă aflu. Cum pot să descopăr că ceea ce cred eu că este adevăr nu este o minciună?

R: Pentru aproape toate lucrurile pe care le știți aveți metode de a verifica. Dar mai întâi trebuie să știi ce poți și ce nu poți. Asta ajută verificarea. Dacă începi cu asta, vei recunoaște

în curând minciunile, chiar fără să îți dai seama. Minciunile sună aparte, în special minciunile despre lucruri pe care nu le știți.

Î: În ceea ce privește imaginația - dacă gândești în loc să-ți imaginezi, ar trebui să fii conștient de acest efort tot timpul?

R: Da, vei fi conștient de el - nu atât de efort, cât de control. Vei simți că ești stăpân pe evenimente, că acesta nu se derulează haotic, ci poți să le controlezi.

Î: Când spuneți “a fi conștient”, vreți să spuneți că trebuie să ținem minte ceea ce am observat, sau să ne amintim de ceea ce știm că există în noi?

R: Nu, haideti să facem abstracție de observare. “A-ți aminti de tine” înseamnă a fi conștient de propria ființă - “Eu sunt!”. Uneori, acest lucru se realizează spontan; este o senzație foarte stranie. Nu este propriu-zis o funcție, nu este un gând, nu este un sentiment; este o stare diferită de conștiență. Spontan se realizează doar pentru perioade foarte scurte, în general în împrejurări cu totul noi, când îți spui: “Ce ciudat. Sunt aici”. Aceasta este amintirea de sine; în clipa aceea, îți amintești de tine.

Mai târziu, când începi să distingi aceste momente, ajungi la o altă concluzie interesantă: Îți dai seama că îți amintești din copilărie doar rare momente de conștiență de sine, pentru că tot ceea ce știi despre lucrurile obișnuite este că s-au întâmplat. Știi că ai fost de față, dar nu îți amintești nimic exact; dar dacă ai un moment de sclipire, îți amintești toate împrejurările în care s-a produs acel eveniment.

Î: E posibil ca prin observare să devii conștient de faptul că îți lipsesc anumite lucruri? Trebuie să observăm lucrurile ca și cum totul ar fi posibil?

R: Nu cred că e necesar să folosim cuvinte ca “totul”. Observă, fără a face nici o presupunere și observă doar ceea ce poți vedea. Mult timp va trebui doar să observi și să afli tot ce poți despre funcțiile intelectuală, emoțională, instinctuală și motorie. Astfel, e posibil să ajungi la concluzia că ai patru minți diferite - nu doar una, ci patru. Una controlează funcțiile